

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Diumengí de Janer de 1897

Núm. 2.183

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Pias.	1
a provincies trimestre.		3/50
Extranger y Ultramar.		7
Anuncis, a preus convencionals.		

Administra y Redacció

PLASSA DE LA CONTUCCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, plassa Sant Jaume, 2.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

GRANS CRIADERS DE CEPES AMERICANS E HISPANO-AMERICANS

EN Montmeló, Parots, Montornés y Moncada

25 hectáreas de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, provehiders dels principals Centres, comarcas agrícoles, viviers ofiats y particulars del Extranger, Peninsula y Balears, premiats ab gran diploma de mérit en lo Concurs viti-vinicola de Badalona de 1892. Representació en totes las provincies d' Espanya.

Demànis lo Catálech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat garantidas.—Para telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL Ponent, 61, Barcelona | SUB-DIRECCIÓ Mar, 46, Valencia

CENTRO VITICOLA DEL VALLÈS GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS

GUANO DELMAS CONCENTRAT

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las plantas necessitan y en la forma més convenient para sa assimilació, enrobustint poderosament las plantas, donánlosi una gran resistencia sobre las enfermetats que pesan sobre ellas, aumentant lo rendiment d' un mode sorprendent.

Classificació del guano DELMAS

«Guanó Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial pera 'l cultiu del arrós.
«Guanó Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu pera 'l cultiu de Cereals, Patatas, Hortalissas, Afuls, etc.
«Guanó Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera 'l cultiu de las vinyas, taronjers y de tots los arbres.

Garantisém la composició de nostres Guanos sobre factura.

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA

Pere Fábregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

INAUGURACIÓ

del saló de Billar y sala de Tresillo

DEL

Lo diumenge 31 dels corrents á las 9 de la nit quedarán oberts al públich dits Salons.

GRAN CAFE RESTAURANT DE PARÍS

SE • RETRATA •

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y 'LS LABORABLES A PETIÇIÓ.

NOVAS FOTOGRAFIAS EN COPIA OPERA tots LOS DIUMENGES.

TORRES, FOTOGRAFO

Passeig de Mata, 12, REUS

Dias de despalg tots los festius.

AVIS

D. MARINA GAVALDA CAPARÓ

LLEVADORA

Aprobada per la Real Academia de medicina y cirurgia de Barcelona.
S' ha establert en Reus, carrer del Gallo, número 22, pis primer.

SECCIÓ DOCTRINAL

Crónica y critica

Al inaugurar las presents crónicas, dominicals de Lo Somatent, que comentarem baix lo judici regionalista que informa tots nostres actes, nos creyém en la

obligació de tractar de las reformas que te acordat concedir á Cuba l' actual govern, mes que per voluntat é iniciativa propia, per la forsa dels aconteixements a la que tot ho subordinan los politchs de Madrid, los qui teixeixen y desteixeixen continuament programas de partit cuil inutilitat se manifesta cuan desde 'l govern los han de desenrotllar.

Deu nos conservi la memoria. Los regionalistas, y per ells la premsa de la seva comunió, ha vingut demanant, desde 'l comens de la guerra, la immediata implantació d' aquellas reformas pera lograr, en primer lloch, lo donar á Cuba las llibertats políticas y administrativas que tot poble te dret á disfrutar, y segonament, evitar que s' acabi ja l' enviar funcionarios á la perla de las Antillas, que no deuen lo seu nomenament mes que á interessats favors personal, y las mes de las vegadas al desitj de que 's reposin los nombrats de sas pérduas maternals sufertas, pero que tots, salvo comptadas excepcions, van á Cuba ab la missió d' omplirse las butxacas, mes que pera servir allí als interessos insulars.

A las nostras peticions, la premsa política, y especialment la ministerial y la que espera successos de trascendencia general pera aumentar la tirada, encara que cada número mes costi llágrimas de sanch, contestaren no pera rebatre las nostras conviccions sino pera motejarnos de filibusteros y laborants, y denunciarnos á las auteritats com á reos del delict de lesa pátria, ja que segons ells, atentavan, ab las nostras peticions d' autonomia pera Cuba, contra la unitat y la integritat d' Espanya.

Per la mes alta representació d' aquella bescantada unitat, y d' aquella integritat per nosaltres sempre respectada, s' acaba de desautorisar á aquells diaris que malament nos motejavan, y 's ve á donarnos la rahó á nosaltres, encara que per ferho 'l senyor Cánovas hagi hagut de ratificar la seva inquebrantable història política.

Pera que la implantació de las reformas no 's prengui com una imposició, sino com una concessió, lo govern espèra que dintre uns cuants dias las provincias

de Pinar del Río, Habana y Matanzas quedin pacificadas y netas, per tant, de partidas insurrectas, y encara que alguns diaris diguin, mes ó menos maliciosament, que la pacificació d' aquells territoris no mes resultarà de la versió oficial cuan fineixi 'l plasso imosat desde fora, benvingudas sian las esperadas reformas si ellas de contribuir á la pacificació de la isla.

Lo govern s' hagués decidit á donarlas mes aviat y en lloch de las malediccions que amaradas de plor han tingut pera ell las qui tantas penas han sufert y han de sufrir encara ab la malhaurada guerra, no hauria rebut sino benediccions d' Espanya y Cuba agrahidas.

Respecte á la insurrecció de Filipinas, que fins ara no ha servit, com la Cuba en son primer período, pera enfonsar á un general que si va sapiguer conquistar un nou territori para añadir á la Corona de España, no tingué tacto, en cambi, pera sostindre la tranquilidat en los pobles que la metròpoli á sa autoritat va encomenar; paraulas d' un dels diaris que, modestia apart dirigeixen la pública opinió.

Tan complexas com las causas de la insurrecció tagala, son complexos los motius que per la premsa circulan y 's comentan, respecte al rellevo de Blanco y substitució per lo general Polavieja, pero esperem á que las Corts s' obrin y que algun senador indiscret aludeixi, en sa notable y erudita interpelació, á la gestió del marqués de Peña-Plata á Filipinas, y que aquest, en la seva contestació no menos notable y erudita, 'ns conti lo que ara te al pap y que per escriptols de monja ó per respecte á la disciplina, no ha pogut ni pot encara publicar. Al Senat tot ho dirá, diu lo general Blanco; pero ó molt nos hem de equivocar ó lo que á la Cambra alta succehirá será lo següent: se plantejará 'l debat, los caps de brot del parlament en-rehonarán per las butxacas durant quinze ó vint dias, s' aprobaran una ó dugas ó cent proposicions de confiansa pera 'l govern, lleixiu que tot ho renta comptant ab una majoria automata, y per resultat, ni una solució que afavoreixi á Filipinas, ni una veu de con.

miseració pera 'ls infelissos que a una ordre del ministre han abandonat sas llars pera corre 'ls atzars d' una guerra que Deu vulgui no s' eternisi com la de Cuba.

Una altre de las cuestiones que mes han cridat la pública atenció, es lo manifest carlista. Los comentarís que d' ell ha fet la premsa de Madrid, per lo contradictoris, fan trencar de riure. Desde 'l que regoneix que en lo partit carlista hi ha imprimit notable y evident progrés la forsa incontestable de las ideas modernes en lo que toca a la administració dels pobles, fins al que consigna que l' últim manifest ve a provar una vegada mes que pera 'l partit carlista no passen anys y que es impenetrable als avensos que en la política s' han operat desde 'l dia en que 'l germá de Ferrán VII se llessá al camp pera reivindicar sos drets a la successió en lo trono d' Espanya, entre tots los diaris s' han seguit los tons del pentagrama.

A nosaltres, lo manifest carlista 'ns ha fet lo mateix efecte que si sentíssim ploure. Si no fos per la oferta que 'ns fá de reintegrar las llibertats regionals a totas las nacionalitats históricas que forman avuy per la rahó de la forsa l' estat espanyol, lo citat manifest no tindria pera nosaltres cap mes importancia que la literaria, que acusa la imaginació é inteligencia del jove diputat per Estella, y la erudició del marqués de Cerralbo, qui 'l soscriu; pero per la inclusió d' aquella promesa, hem d' ocuparnos d' aquell manifest pera dir-ne ben pocas cosas.

No obstant las diferencias essencials del sistema regionalista, comparat ab la especie de federació que 'ls carlistas oferixen com a régimen en la seva governació, cas de que vinguessin a governar, que podria ser allá per las calendas gregas; no creyem que ab l' esqué de las llibertats restituidas, agafin molts llusos; ni la historia de la casa de Borbó a Espanya y Fransa, ni la conducta del actual pretendent en la última guerra civil, son garantia bastant pera que 'l regionalisme plegui sa bandera y 's passi ab armas y bagatjes al camp dels carlistas, com aquets, aparentant la major ignocencia, pretenen ab lo referit manifest.

Si l' últim acte del pretendent fos lo prelude d' un alsament, tinguis per segur que 'l regionalisme l' combatiria, no ab la moderació que 's mereix lo qui pacíficament emet y defensa sas ideas políticas, y sí ab la energia a que 's fa acreedor lo qui, sans reparar en las desventuras que afligixen a Espanya, y eni a augmentar lo malestar y 's sacrificis del poble.

Q. A.

LA PESTE

Lo flagell més gran que ha tingut la humanitat es, sens cap classe de dubte, la peste d' Orient. Son poder difusiu es inmens. D' una forsa infectiva y contagiosa terribles tot ho invadeix y arrasa, escampant la mort y l' espant aixís en las grans ciutats com en los llogarets de més reduhida població, aixís en los cims de las montanyas, com en lo fons de las valls, com en las planuras més ben ayreujadas. La mort y la desolació son sos companys inseparables.

Com totas las grans infeccions, aqueixa malaltia produheix intensa febre, acompayada de terrible deliri, de pérdua de las forsas, de debilitat, de postració.

Lo periodo d' incubació es de quatre dias y mitj á sis, segons estudis molt nous de Yersin. Desde 'l primer dia, generalment, se presenta un bubó únic, y de 75 vegadas sobre 100 aqueix bubó s' aixeca en la ingle ó entrecuix, lo 10 per 100 restant de las vegadas se presenta en la aixella. Segons lo mateix Yersin, rarament apareix en lo clatell ó en otras regions.

Lo gangli, que s' ha transformat en bubó, creix rapidament, arribant aviat a tenir lo volum d' un ou de gallina. Quan la vida s' allarga més de cinch ó sis dias lo pronóstich es millor. Lo bubó allavors s' estova y 's pot operar pera donar sortida al pus. Pero raras vegadas se dona aqueix cas, ja que gayrebé sempre ve la mort al cap de 48 horas de comensada la febre y molts vegadas ve encara més aviat, no donant ni temps de formarse 'l bubó. En aqueix cas la única cosa que s' observa son hemorragias de las mucosas ó be tacas rojas sobre la pell.

La mortalitat es terrible. En los hospitals de la India moren actualment lo 95 per 100 dels atacats!

En quant a la antiguitat de la peste bubónica res se sab de cert. Se sospita si la peste d' Atenas, 499 anys avans de J. C., era la mateixa peste de llevant; també s' pensa si ho eran las epidemias ó pestes de que, 's creu, parlan los monuments egipcis; pero ab seguretat se sab solzament que la epidemia més antiga que s' ha observat es una que dos sigles avans de J. C. assolá la Lybia, l' Egipte y la Syria, segons lo

testimoni de Rufíphés, desenterrat en lo sigle iv pel cardenal de Aqueixa epidemia sembla é ser la mateixa de quea Tito Livi y que 127 anys avans de J. C. pormort a las costas orientals de l' Africa:

Dels comensar de la nostra Era 's tenen noticias més ó menos d' epidemias de peste bubónica ocorregudas a Eurlurant los regnats de Neron, Vaspasià, Marchi, etc., etc., pero la epidemia que no dona lloch a dir que fou de morbus contagiosus es la anomenada peste Justiniana que 's raveja en lo mon allavors segut, desde l' any 531 al 580.

D' aqueixa 'n facirpions acabadas l' historiador Procopi qui, parlant de sufriments que la malaltia causava en los maladiu, que molts, presos de visions estranyas, d' ricions de dimonis ab formas humanas, buscavan en las iglesias ahont invocavan la clemencia Deu llessant esgarritosos crits; altres, sentintse cri per veus desconegudas se tancavan en sas casas, rant las portas; molts se tapavan las orelas pera sustres a las amenassas de mort que 'ls glassavan las san y 'ls més, en fi, pera fugir de tants sufriments se van de cap al mar.

La epidemia Justiana recorregué tot lo mon y fou tan mortífera que em sol dia 's pogueren comptar deu mil defuncions éonstantinopla solzament.

Desde l' vii al xrigles hi hagueren a Europa més de trenta epidemias de peste essent remarcables d' entre ellas la que sufrí exércit de Frederich Barbarroje, la dels Creuhats ja del exércit de Sant Lluís a l' Africa.

Però la més horrosa que registra la Historia es la que en lo sigle xiv dexá despoblada la Europa. Aqueixa, solzament en vu. anys escassos, desde 1346 a 1353, matá vint y quatre milions de personas ó sigui la quarta part, aproxnadamet, de la seva població. No hi ha dupte que aqueixa es la mortalitat més gran que registra la historia de las epidemias.

Durant lo sigle xvii la peste no 's mogué d' Europa é invadí la Espanya pr tres vegadas.

La epidemia de 1450 causá tant d' esglay a París, lo terror va abatere de tñ manera 'ls esperits més forts y la perspectiva d' una mort certa conduhí a sos habitants a una desesperació tan gran, que molts s' embolicavan, ells mateixos, en la mortalla, esperant lo moment fatal. Y no eran pas exagerats sos temors, donchs hi hagueren molts morts repentinas.

La peste que en 1502 invadí la Catalunya y la Provensa; en 1504, Marsella; en 1516, Valencia y Aragón; en 1524, Mallorca, Valencia altra volta y Sevilla; en 1546, altra volta la Provensa; en 1564, Barcelona, Saragossa y Montpellier, y en 1581 altra vegada Marsella.

Durant lo sigle xviii encara no 's retira d' Europa é invadeix, entre otras, Marsella, Perpinyá, Narbona, Tolosa, Valencia, Alicante, Murcia, Cartagena, Cádiz, Sevilla, Córdova, Antequera y la Cerdenya.

Las epidemias més remarcables d' aqueix sigle, son las de Lyó en 1628 que 's feu notable per la seva violencia y extremada propagació, ja que res deixava per invadir, ni las altas montanyas ni 'ls llochs més ayrejats. Además la caracterisaren sos accidents, ja que feya perdre la rahó als que la sufrían.

També s' feren distingir per la intensitat de sos síntomas las epidemias de Montpellier en 1629 y la de Londres en 1665.

Tampoch se mon d' Europa durant lo sigle xviii y també invadeix la Cerdenya, la Provensa, lo Rosselló, Málaga, Granada y Sevilla y hem d' esperar las darretras dezenas del mateix pera trobar, sino sa extinció, un replegació manifest del mal cap a l' Assia Menor.

Desde las montanyas caucásicas encara nos venen algunas guspiras d' aqueix incendi que 's va apagant lo sigle xix, guspiras que portan la mort a las islas Balears (1819-1820) sufrintne horrorosament Palma, Manacor, Sant Salvador y Sant Sever; pero pert son poder difusiu y no arriba a extendres en las terras continentals de la Europa Occidental.

En lo darrer quart d' aquest sigle ha fet la peste una sola incursió per Europa. Com si una corrent de pelegrins, de comerciants ó de soldats la hagués dirigit cap al mar Caspi la peste reaparegué en 1876 y 1879 a Europa per Astrakhan y las bocas del Volga, havent remuntat un riu fins un poble anomenat Vatlíanka. Desde aquest poble se propagá la epidemia a las poblacions vehinas y seguint riu amunt arribá fins prop de Tsaritzine.

La malaltia, molt grave en son comensament, fou rapidament circumscribita y causá pocas víctimas. En lo mes d' Abril de 1879 quedá completament extingida y 'ls primers calors no provocaren pas la reparició de la peste.

Lo terror a Europa fou, no obstant, justificat: pero

la pressa ab que 's pogué 's destruhir lo foco del mal ha demostrat que una epidemia de peste pot ésser avuy deturada en son camí y rapidament apagada en son foco ab las midas d' aislament y de desinfecció enérgicament aplicadas. Ben coneguda com es avuy la causa de la peste, éb lo descubrimet de son microbi per Yersin, no es pas difícil evitar los desastres que feu en los sigles passats.

DR. CLARAMUNT.

CRONICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 30 de Janer de 1896 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m.	752	74	0	42	Ras	
3 t.	759	69				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direcció	classe	can
9 m.	Sol. 48	1	3	O.	Cumul	0.4
3 t.	Sombra 40		7	O.	id.	

A las nou d' aquesta nit tindrà lloch la inauguració del saló de billars y sala de tresillo del Gran Café-Restaurant de París.

A dit acte hem sigut atentament invitats per los propietaris d' aquell acreditat café-restaurant, nostres particulars amichs Srs. Montserrat y Giró, y com se tracta d' una cosa nova en aquesta ciutat y que segurament será del gust de la distingida concurrencia que atavoreix al citat café, en lo número vinent ne donarem detalls, lo que no fem avuy per las mateixas rahons que ja alegavam en nostra edició d' ans d' ahir.

Agrahim als Srs. Montserrat y Giró sa atenta invitació.

Per demò, a las set de la tarde, está convocada a las Casas Consistorials la Junta de Sanitat local al objecte d' acordar las midas higienicas que 's cregui convenient adoptar en un cas que la peste bubónica fos exportada a Europa.

Tractantse d' un assumpto de tanta monta es de creure que la sessió podrá tenir lloch, puig tots estém obligats a desvetllarnos per la salut pública.

Un expres a un a un poble per aquesta ciutat procedent de Barcelona y en direcció a Madrid, lo capitá general del exércit espanyol Excm. Sr. D. Ramón Blanco y Erenas.

Lo Sr. Marqués de Penyalpata avans de posarse en marxa aná a visitar la tomba de son malhaurat fill Don Enrich enterrat en lo cementiri antich de la capital de nostre Principat.

Los ferrolans, a lo que sembla, no han vist may cap ase volar. De tot s' admiran, y lo que es pitjor, se gastan los diners pera ferho saber a Espanya y a totas las sevas Indias.

«Han fondeado en este puerto los «destroyers» «Terror» y «Furor», habiendo realizado el viaje sin novedad.

Mañana es esperado en este puerto el caza torpederos «Destructor».

Es com si nosaltres telegrafiessem al Japó que hem baixat del entressol fins al carrer sense havernos trencat cap cama.

Perque no 's vagin ara a creure que aquells tres dimonis del intern vingan del polo Nort ni hagin passat l' estret de Magallanes. Res d' aixó. Han costejat unas quantas millas ab unas quantas brassas d' aygua, y gracias a Deu, no se 's ha trencat lo timó, ni se 's ha obert cap canó de vapor, ni tantols una biela de la máquina 's ha fet lo ximple.

Ara no més falta que al Ferrol cantin un Te-Deum, ¡Y com se 'n deu riure en Nansen d' aquestos telégramas! No més voldriam saber los comentarís que hi fan los patrons que pescan bacalla en lo banch de Terranova.

Perque de segur que las saheb las perillosas navegacions del «Terror», del «Furor» del «Destructor» y del «Sach de Rabia».

Prou se deu cuydar en Beranger de que constin al Libro de las grandes navegaciones de la Humanidad desde el tercer dia de la creación del mundo hasta el de la botadura espontánea del «Princesa de Asturias».

Sembla que ab la funció de dijous a la nit se despedirá del públich tarraconense la companyia de sarsuela xica de la senyora Gomez que actua en lo Teatre Principal de la vehina ciutat.

Ha mort a Rosario de Santa Fé, (Cuba) l'ex-regidor del Ajuntament de Tarragona y conegut industrial don Bassili Miret Martínez.

Segons nota que se 'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja la quantitat de 2985'91 pessetas.

Aquesta nit en la societat «Juventud Reusense» tindrà lloch una funció teatral a càrrech dels aficionats que actuan en lo teatre de la mateix, posantse en escena duas comedias en un acte.

La funció acabarà ab un ball amenizat per la banda del mateix nom.

De dos quarts de dotze del mitj dia a dos quarts de duas de la tarde d' avuy, la Banda Municipal executarà lo programa del concert públich que té anunciat donar en lo favorescut passeig de Mata.

La popular revista teatral y literaria que ab lo títol *Lo Teatro Regional* se publica a Barcelona, en lo número d' ahir comensà a posar en práctica las milloras y reformas ofertes en son primer número del present any.

Una de las reformas consisteix lo donar per folletí 32 planas de duas produccions dramáticas a la vegada, corresponents a la obra en tres actes «Riattlas y Plo-rallas» y a la divertida sarsuela en un acte «Lo Célebre maneja».

Llegim en un colega de Barcelona:

«Una comissió del poble de Corbins (Lleyda) composta del diputat provincial baró de Casa Fleix, del alcalde de dit poble D. Jaume Butillé y dels primers propietaris del mateix don Joseph M.º Clarió y D. Joaquím Capdevila, ha visitat aquest matí al senyor compte de Caspe ab objecte d' oferir al ram de Guerra un extens terrenu molt apropiat pera camp de maniobras militars y que mideix 4.200 metros de llargada per 1.200 d' ample.

Lo general Despujol ha manifestat als comissionats que nombrará una comissió técnica pera que examini dit camp, així com los demés que se li han ofert en distints punts de la regió».

Proximament comensarà a sortir a Barcelona una Biblioteca Popular Catalana, composta de las obras dels millors autors de la nostra terra.

Se 'n publicarà un tomo mensual sent d' augurar a dita publicació bon número de llegidors.

Al donar compte alguns de nostres colegas de la mercé de títol del Regne concedit a don Joan de Madariaga y Suárez, Gobernador civil de Murcia, y ex-Gobernador d' aquesta provincia, han equivocat la denominació de dit títol, que es lo de Compte de Torre Vélez.

La tiple Sra. Galvani que está anunciada per fer son debut lo dia 8 del vinent mes en nostre Teatro Fortuny, segons *La Dinastia* de Barcelona, se proposa fer una «tournée» per las provincias de L'evant, Andalusia, Portugal y Galicia passant després a América.

Los dias 6 y 7 del próxim febrer donarà dos funcions en lo teatre Principal de Barcelona com a comensament de dita «tournée».

Per lo ministeri d' Ultramar a instancia del President del Foment del Treball Nacional de Barcelona, Sr. Puig y Saladrigas, s' ha recordat a las Aduanas de Filipinas lo cumpliment de la Real ordre de 25 de Novembre próxim passat, referent al aforo per la classificació del Arancel peninsular al fer efectiu lo recarrech de 2 per 100 a fi d' acallar las justas queixas de nostres exportadors per la manera com s' aplicava l' article tercer de dita Real ordre.

En la Junta general ordinaria que celebrá dijous lo Círcul Navarro de Barcelona, foren nombrats per unanimitat socis honoraris l' Excm. Sr. President de la Diputació foral de Navarra, diputat D. Ulpiano Errea, alcalde de Pamplona, y directores dels periódichs «El Eco de Navarra», «El Navarro», «El Auxiliar» y «La Avaluancha».

En la renovació de la Directiva ha sigut reellegit per unanimitat lo Sr. president D. Joan González y elegits pera altres càrrechs D. Esteve Urmeneta, D. Lleó Pérez y D. Joan Jordi Lafosa.

SECCIO OFICIAL

Edicte de cobrança

Don Francisco Figueras y Bonet, Recaudador de Contribucions directas d' aquesta ciutat.

Faig sapiguer: Que publicada per la Tesoreria d'

Hisenda d' aquesta provincia en lo «Butlletí Oficial» del dia 28 del mes de la fetxa la corresponent circular anunciant los dias de cobrança en que 'ls contribuents per territorial, industrial y urbana deuen de satisfer las cuotas del tercer trimestre del corrent any económic, y en cumpliment de lo que preceptúan dita circular y l' art. 33 de la Instrucció de Recaudadors de 12 de Maig de 1888, se participa que la cobrança del referit trimestre tindrà lloch en lo districte municipal de Reus en los dias del 1 al 13 del mes de Febrer desde las vuyt del matí a la una de la tarde, en lo local de la Recaudació, situat en los baixos de la Casa Ajuntament.

En sa consecuencia, y pera que ningú alegui ignorancia, s' invita als contribuents per medi del present Edicte a que verifiquin lo pago de sas respectivas cuotas en lo plasso senyalat, evitantse 'ls recarrechs que en altre cas los hi serían imposats ab arreglo a Instrucció, recomanantlos hi que en us de son dret exigeixin los recibos talonaris sense esmenas, a menos que aquestas se trobin salvadas en lo mateix recibo per medi de nota a qual peu hi hagi 'l sello de la Administració o del Ajuntament y la firma del Recaudador. També deuen tenir present los contribuents lo deber en que 's troban de no admetre baix cap pretext recibos manuscrits o provisionals, ja en tot o en part de la cuota, puig que son nuls y sense valor ni efecte pera la Hisenda pública, devent exigir y conservar lo talonari, únich document fehacient y reconegut pera acreditar lo pago de sas cuotas.

Se prega a la autoritat del Sr. Alcalde a qui aquest Edicte fos remés, se li dongui tota la publicitat possible fixando en los sitis de costum, anunciantse per l' Agutzil o pregoner los dias, hora y lloch de la cobrança y empleant los demés medis usuals en la localitat, pera coneixement dels contribuents.

Reus a 3 de Janer de 1897.—Lo Recaudador, Francisco Figueras.

Registre civil

del dia 29 de Janer de 1897

Naixements

Pere Magrané Marsal, de Pere y Rosa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Teresa Bartolí Gol, 92 Germanetas.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	1	178'	35'60
Badellas	1	203'	40'60
Bens	46	684'800	136'96
Cabrits	1	10'	2'
Tocinos	16	1118'500	246'07
			461'23
Desputllas de bestiar de llana y pel			16'75
			Total adeudo 477'98

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Santa Macela.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Dimars dia de la Purificació de la Verge, el matí a las vuyt tindrà lloch la comunió en l' Altar de Nostra Sra. de la Misericordia y a dos quarts de cinch de la tarde una funció religiosa dedicada a la propia Verge.

Sant de demá.—Sant Ignaci.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 29

De Cetta en un dia, vapor «Correo de Cartagena» de 258 ts., ab efectes, consignat a Ferrer y Mary.

De Valencia en un dia vapor «Cervantes» de 412 toneladas, ab efectes, consignat a Joseph María Ricamá.

Despatvadas

Pera Liverpool y escalas vapor «Soffa» ab efectes. Pera Cullera, llaut «Josefin» ab idem. Pera Barcelona, vapor «Cervantes», ab idem.

Nota de las operaciones de Bolsa que 'ns ha facilitat l' agent D. Joaquím Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65'17	Fransas	17'95
Exterior	77'97	Orenses	
Amortisable	77'75	Cubas 1886	95'25
Aduanas	96'87	Cubas 1890	81'50
Norts	26'80	Obs. 6 0/0 Fransa	92'
Exterior París	63'25	Obs. 3 0/0 »	51'65
París	24'50	Londres	31'40

BOLSI DE REUS

Cotisations realissades en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	65'17	Fransas	17'95
Exterior	77'97	Cubas vellas	95'25
Colonial	76'	Cubas novas	81'50
Norts	26'80	Aduanas	96'87
Obligacions Almansas	79'87	Oblig. 3 0/0 Fransas	51'65
		PARIS	
Exterior	63'18	Norts	
		GIROS	
Paris	24'50	Londres	31'40

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan V. lles, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d/f.	00'00 diner	8 d/v.	00'00
Paris	8 d/v.	00'00	Marsella	00'00
		VALORS LOCALS	DINER	BAPEB.
		OPFER.		
		ACCIONS	0/0	0/0
Gas Reusense			850	0
Industrial Harinera	500		600	0
Banch de Reus	500			
Manufacturera de Algodon	75		400	
C. Reusense de Tranvias				
privilegiadas al 5 per cent.			415	0

TELEGRAMAS

Madrid, 30, 11'30 m.—Telegramas de Manila rebuts per «El Imparcial», dihen que están finalissades las operaciones empresas en los esters de Cavite, los quals se troban completament a cubert de cualsevol sorpresa.

En varis regoneixements han sigut presos al enemich tres campaments y gran quantitat d' armas y efectes.

En un topament hagut a San Rafael, tingué l' enemich 87 morts. Lo resto de la partida (uns 200) fugí a la desbandada.

En combats que hi ha hagut a Bulacán, tingué l' enemich tingué 21 morts; a Nueva Ecija, 11; a Batangas, 23. Nosaltres, un mort y 19 ferits.

Fou derrotada y dispersada la partida del cabecilla Castilla, a la qual li ferem 26 morts. Nosaltres, quatre ferits.

Los batallons recent organissats y 'ls arribats a la Peninsula, están instruhintse activament y disposantse a sortir a campanya.

A consecuencia del disparo d' un canó, está ferit lo tinent coronel coronel Arteaga.

Madrid 30, 10'30 m.—Lo periódich oficial publica avuy un anunci convocant pera 'l 10 de Mars un concurs pera l' arrendament y cobrança del impost de cédulas personals durant cinch anys en diversas provincias.

Madrid 30, 10'45 m.—Telegrafia de Granada que la sessió ahir celebrada per aquell Ajuntament fou sumament borrascosa. Se tractava d' un acord municipal referent al alumbrat públich, acord suspés per l' alcalde.

Hi ha hagut crits, increpacions y xiulets, tenint que intervindre la guardia civil y la municipal desallotjant lo saló de sessions.

París 30, 9 m.—Telegrafia de Atenas que dels 800 estudiants que s' havían fet forts en la Universitat d' ahont agredían a la forsa pública que cercava l' edifici, la majoria d' ells han demanat parlament pera entregarse, altres han pogut abandonar lo local, y la policia continúa formant un cordó militar en torn d' aquell, fins que 's rendeixin a discreció los metinats escolars.

A consecuencia de la colissió haguda entre 'ls estudiants de fora y la policia al intentar aquells que aquets aixequessin lo cercol de la Universitat y per efecte de la agressió dels sitiats que tiravan a la forsa sitiadora cuants objectes trobavan a ma, han resultat dos morts y varis ferits.

París, 30, 9'30 m.—Un telegrama de Saigon anuncia lo naufragi del vapor francés «Canton», que venia del Tonkin y encallá a Tourena.

Tots los tripulents pogueren salvarse.

París 30, 14 m.—En alguns circuls se comentava ahir nit la noticia telegrafia de Londres, dihent que la Cambra dels Comuns ha aprovat una proposició de Mr. Bodrick, demanant que 's fassi un empréstit de 5.458.000 lliuras esterlinas, destinant dita suma a fortificar las costas de la Gran Bretaña y la capital del regne.

Entre altres comentaris, se deya que Inglaterra no 's considera ja senyora dals mars, quen tem que esquadras enemigas pogan arribar a sas costas y bloquejar a Londres.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 6:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilafranca).
 12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilafranca).

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilafranca).
 15:8 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:32 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:37 nit.

De Mora á Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:02 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:30 n.

De Reus á Lleyda

8:40 m. — 5:22 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9:52 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ D' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8:30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8:30 m.
De id. directo	10:30 t.
De id. id.	1:30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera

(per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 a.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 t.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que condueixen tropas de reforç a Cuba, portan també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y sas líneas á las 8:00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.
 NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirá desde l' dia 1 de Octubre de 1896.
 Sortidas de Reus: 4:10, 9:06 matí; 2:32 y 5:43 tarde.
 Sortidas de Salou: 4:56, 10:46 matí; 5:10 tarde y 7 nit.
 Las horas se regizeixen per lo meridiá de Madrid.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Febrer de 1897

LINEA DIRECTA PERA 'L RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Febrer directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

ESPAÑE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 1 de Febrer lo vapor «Aquitaine»

lo dia 26 de

Consignataris á Barcelona, RIOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona

PURIFIQUE Vd EL AIRE

PAPEL DE ARMENIA quemando

El mejor de los DESINFECTANTES

En interés de los enfermos y personas que les cuidan, los médicos recomiendan purificar el aire quemando PAPEL DE ARMENIA
 Venta: Farmacias, Droguerías y Perfumerías
 POR MAYOR: CEBRIAN Y C. — BARCELONA

LO SOMATENT

Diari regionalista d' avisos y noticias

Preus de suscripció

En Reus, un mes.
 En provincias trimestre
 Extranjero y Ultramar
 Anuncis, á preus convencionales.

Pessetas 1
 " 3:50
 " 7

Punts de suscripció

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
 En Barcelona, Litografia Mallofré, plassa Sant Jaume, 3.
 No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

SECCIO OFICIAL

Edicte de cobrança
 Don Francisco Ferreras y Bana, Recaudador de Contribucions directas d' aquesta ciutat.
 Feix seguir: Que publiqués per la Tesoreria d'